

RÄPINA RAHVALEHT

RÄPINA VALLAVOLIKOGU JA VALLAVALITSUSE HÄÄLEKANDJA

Nr. 44

oktoober 2007

5 krooni

RÄPINA ÜHISGÜMNAASIUMI DIREKTORINA JÄTKAB REIN RAADLA

Räpina Vallavolikogu ja Vallavalitsus soovivad Rein Raadlale edu meie suurima kooli juhtimise jätkamisel!

Seoses Räpina Ühisgümnaasiumi direktori töölepingu lõppemisega korraldas Räpina Vallavalitsus Räpina Ühisgümnaasiumi direktori vaba ametikoha täitmiseks avaliku konkursi, kuhu laekus vaid üks avaldus.

Konkursikomisjon hääletas 4. oktoobril viieks aastaks direktorina tööd jätkama Rein Raadla.

Raadla on Räpina Ühisgümnaasiumi juhtinud 2002. aastast, selle viie aasta vältel on koolis tehtud tõsiseid pingutusi nii õpikeskkonna kui õppe- ja kasvatustöö parandamiseks. Toodagu näiteks vana õppekorpuse ja spordisaali kapitaalremont, poiste õppetöökoja renoveerimine, tütarlaste käsitöökabineti, õpetajate toa, söökla, ja köögi remont. Loodud on sisehindamissüsteem, tagatud mõni aasta tagasi võimatuna näiv – inglise keele A-võõrkeelena õppimise võimalus kõigile õpilastele. Algklassides on suurendatud parandusõppemahtu, parandusõppe võimalus tagatud põhikooli lõpuni. Tööle on rakendatud sotsiaalpedagoog. Otsuste tegemisse on kaasatud kollektiivsed organid: õppenõukogu, ainekomisjonid, hoolekogu, direktsioon, õpilasesindus.

Edusammude kõrval näeb Raadla ka mitmeid probleeme ja kitsaskohti, mille lahendamine tagaks paremate õpitingimuste ja –tulemuste saavutamise:

Materiaaltehnilise baasi osas:

- remonti vajavad uus õppekorpuse ja õppekööki
- õpetajate kasutuses olevate arvutite vähesus takistab e-kooli ja e-õppe rakendamist.

Õppe- ja kasvatustöö osas:

- õpilaste arvu vähenemine ja 9. klassi lõpetajate lahkimine pärast põhikooli lõpetamist
- vene õppekeele klasside õppetöö korraldamine

- erivajadustega õpilaste õpetamine
- pedagoogide kvalifikatsiooni tõstmine.

Õpilaste valikuvõimaluste suurendamiseks pakub Raadla välja järgmised kaalumist väärivad meetmed:

- humanitaar- ja reaalklasside avamine gümnaasiumi-astmes
- õppemeetodite mitmekesistamine, eelkõige e-õppe võimaluste kasutamise laiendamine
- eelkutsõppe rakendamine gümnaasiumiklassides koostöös Räpina Aianduskooli ja Eesti Maaülikooliga
- õpilaskodu avamine kaugemalt käivatele õpilastele
- kaugõppeosakonna taasavamine
- gümnaasiumiklasside õpilastele tasuta lõunasöögi ja töövihikute andmine
- kutsesuunitlustöö parandamine
- Räpina ÜG õppimisvõimaluste tutvustamine naaberkoolides, lahtiste uste päevade korraldamine, Räpina ÜG tutvustamine meedias
- klassi- ja koolivälise huvialategevuse valikuvõimaluste suurendamine
- õpilaste tunnustamise süsteemi täiendamine

Raadla peab väga tähtsaks koostöö parandamist kooli, hoolekogu, õpilasesinduse, vallavalitsuse ja vallavolikogu vahel. Koostöö parandamise eesmärgil on kõikide nimetatud institutsioonide esindajad oodatud Räpina ÜG arenguvõimaluste arutelu osalema juba sügisel koolivaheajal. Direktor peab tähtsaks põhimõtet: koos otsustame, koos täidame.

Räpina Vallavalitsus

Sügisnukrus

*Ju puudel rohkelt lehekulda
ja laulust vaikind metsasaar.
Taas leivavili langend mulda,
taas nukrutsemas kurepaar.
On lahkunud me kaunis suvi –
jah, tema aeg on saanud täis,
nii soe ja päikserohke oli –
ta lausa lõputuna näis.
Nüüd kurjad tuuled saanud võimu
ja lillekestel näib, et külm
ja lained meretuultes võidu –
on valges vahus merehõlm.
Ka südameski sügisnukrus
kui näed, kuis lehti rebib tuul,
kuis kaduv on kõik ilu, uhkus –
jääb järel ainult mälestuste – luul.
Kuid siiski – jälle tekib ootus:
kõik looduses peab korduma!
Ka jäägu meile palves püha lootus:
jääks öitsema me Maarjamaa!*

Silvia Aruste

Silvia Aruste
pensionär
endine muusikaõpetaja ja
koorijuht.
Foto on tehtud 1948. aastal.

Hõimurahvad külas

**Hõimunädala raames esines
17. septembril Räpina Ühisgümnaasiumis
udmurtide folklooriansambel
"Darali"**

(e.k. brokaat, mis tähistab hõbeniitidega läbipõimitud siidriidest kangast).

Külalised saabusid Udmurdi Vabariigi keskosast Seltini rajoonist Novaja Monja külast.

Nad on väga vana Monja perekonna esindajad.

Monja ise on udmurdi naisjumal ja pere kaitsja, mis viitab siiani sealmail valitsevale matriarhaadile.

Esinesid selle kooli

9.-11. klassi õpilased ja õpetajad.

Esineb folklooriansambel Darali.

Vallavanem Teet Helm tänab külalisi.

Ühistants.

RÄPINA VALLAVOLIKOGU

26.septembri volikogu istungil võeti vastu 9 otsust ja 2 määrust.

- 1) Otsusega nr 45 pikendati mitteiluruumi rendilepingut Kalli Pikas'ega.
- 2) Otsusega nr 46 otsustati:
  1. Anda Rápina Vabariiduse Ühendusele tasuta kasutada ruumid Sillapää lossis.
  2. Rápina Vabariiduse Ühendus on kohustatud tasuma kõik ruumide kasutamisega seotud kõrvalkulud.
  3. Vallavalitsusel sõlmida Rápina VHÜ'ga kirjalik leping ja lepingusse lisada täiendav tingimus:
    - 3.1. Vallavalitsusel on õigus leping ühepoolset lõpetada kolmekuulise etteteatamistähtajaga, kui Sillapää lossis algavad renoveerimistööd teevad võimatikuks õppegevuse jätkamise.
4. Otsus jõustub teatavaks tegemisest.
  - 3) Otsusega nr 47 otsustati:
    1. Anda AS Revekor'ile tasuta valdusse, tähtajaga viis (5) aastat, Rápina vallale kuuluv ja 2007.a. kasutusele võetud rajatis – Rápina linna kaugkütte soojustrass pikkusega 225 meetrit – algus katlamajast asukohaga Võru mnt 8b piki Võru maanteed kuni Aia tänava ristmikuni.
    2. Vallavalitsusel koostada rajatise valduse üleandmisel AS Revekor'ile üleandmise vastuvõtmise akt.
    3. Otsus jõustub teatavaks tegemisest.
  - 4) Otsusega nr 48 otsustati:
    1. Osaleda mittetulundusühingu Peipsi Kalanduspiirkonna Arenduskogu asutamisel.
    2. Volitada Rápina valla nimel asutamislepingule ja teistele ühingu asutamise seotud dokumentidele alla kirjutama vallavanem Teet Helm'i.
    3. Otsus jõustub teatavaks tegemisest.
  - 5) Otsusega nr 49 otsustati:
    1. Moodustada 01.09.2008 uus Rápina Vallavalitsuse hallatav asutus nimetusega Rápina Spordikool.
    2. Volitada Rápina Vallavalitsust viima uue hallatava asutuse moodustamiseks läbi kõik seadustes ettenähtud toimingud ja koostama vajalikud dokumendid ning täitma teisi püstitatud eesmärgiga seotud ülesandeid.
    3. Rápina Vallavalitsus on kohustatud esitama 01.novembriks 2007 Rápina Spordikooli põhimääruse eelnõu ja rahalised arvutused Rápina valla 2008.a. eelarve eelnõu koostamiseks.
    4. Otsus jõustub teatavaks tegemisest.
  - 6) Otsusega nr 50 otsustati:
    1. Lõpetada Rápina Vallavalitsuse poolt esitatud eelnõu "Rápina valla investeringute kava 2008-2013 kinnitamine" I lugemine.
    2. Komisjonidel esitada parandused, täiendused vallavalitsuse kantseleisse hiljemalt 15.oktoobriks 2007.
    3. Otsus jõustub teatavaks tegemisest.
  - 7) Otsusega nr 51 muudeti Rápina Vallavolikogu 23.11.2005 otsust nr 74 "Alalise majanduskomisjoni koosseisu kinnitamine", asendades punktis 1.6 nime "Eris Parman" nimiga "Tiia Ilmet".
  - 8) Otsusega nr 52 kehtestati "TÖÖSTUSE" kinnistu detailplaneering Linte külas.
  - 9) Otsusega nr 53 otsustati:
    1. Teha Vallavalitsusele ettepanek lükata tagasi kõik Linte külakeskuse ehitamiseks läbiviidud riigihankele laekunud pakkumised, mis ületavad Rápina valla 2007.a. eelarves ehituseks ettenähtud summasid ligi 2,2 korda.
    2. Kaaludes Rápina valla töösolevaid investeringuprojekte ja arengudokumentides ettenähtut, pidada võimalikuks Linte külakeskuse ehituse kogumaksumuseks kuni 9 000 000 krooni.
    3. Rápina Vallavalitsus on kohustatud leidma võimaluse Linte külakeskuse ehitamiseks punktis 2 nimetatud maksumuses:
      - 3.1. kaasates selleks võimalusel projektivahendeid;
      - 3.2. vähendades enne uue riigihanke väljakuulutamist ehituse mahtu.
    4. Otsus jõustub teatavaks tegemisest.
  - 10) Määrusega nr 8 muudeti Rápina Vallavolikogu 17.detsembri 2003.a. määrust nr 37 "Rápina valla arengukava kinnitamine".
  - 11) Määrusega nr 9 muudeti Rápina Vallavolikogu 22.augusti 2006.a. määrust nr 9 "Kaugkütte soojusenergia piirhinna kehtestamine Rápina vallas".

§ 1 Muudatuse eesmärk

Kütte piirhinna kooskõlla viimine soojusenergia tootja poolt tehtud kulutustega energia tootmisel. Hinnas arvestatakse investeringuid tootmisel ja tootja mõistlikku kasumit.

§ 2 Maagaasi kasutades toodetud soojusenergia piirhinna muutmine

Muuta Rápina Vallavolikogu 22. augusti 2006.a määruse nr 9 "Kaugkütte soojusenergia piirhinna kehtestamine Rápina vallas" paragrahvi 3 "Maagaasi kasutades toodetud soojusenergia piirhind", asendades sõnad "kuussada kakskümmend (620)" sõnadega "kuussada üheksakümmend (690)".

§ 3 Puidul põhinevat küttematerjali kasutades toodetud soojusenergia piirhinna muutmine

Muuta Rápina Vallavolikogu 22. augusti 2006.a määruse nr 9 "Kaugkütte soojusenergia piirhinna kehtestamine Rápina vallas" paragrahvi 4 "Puidul põhinevat küttematerjali kasutades toodetud soojusenergia piirhind", asendades sõnad "viissada kuuskümmend (560)" sõnadega "kuussada nelikümmend (640)".

§ 4 Määruse rakendamine

Määrust rakendatakse alates 01.jaanuarist 2008.a

Vallavolikogu otsused ja määrused on väljas vallavalitsuse stendil ning nendega on võimalik tutvuda volikogu kantseleis, samuti valla raamatukogudes ja internetis aadressil www.rapina.ee.

Piret Sermandi

Soojahind kallineb jälle

AS Revekor esitas septembrikuus Rápina valla volikogule taotluse tösta uuest aastast soojahinda, sest Eesti Gaas esitas uue hinnapakkumise, milles maagaasi kuupmeetri eest tuleb uuest aastast tasuda 2.50 krooni enam. Lisaks kehtib uuest aastast müüdavale gaasi hinnale lisanduv aktsiis 1.57 krooni. Arvestada tuleb ka miinimumpalga tõusuga. Järelikult kallineb ka toodetav soojus. Meie jaoks tõusvaid hindu arvestades taotlesimegi tösta megavatt-tunni hinda seniselt 620 kroonilt 690 –le. Soojahinna tõstmisest polnud pääsu, see toimub kõikjal soojatootjast sõltumata. Otsus tösta soojahinda tuli jällegi volikogus raskelt, pidime selgitama üksikasjalikult kogu soojahinna kujunemist. Kõik olid seda meelt, et selline järjepidev soojusenergia hinna tõus on rahvale majanduslikult väga raske.

Megavatt-tunni eest rohkem raha küsib AS Revekor ainult põhiliselt seoses gaasihinna tõusuga ja lisanduva aktsiisiga, soojusettevõtte oma kulud kogu hinnatõus (kokku 70 krooni) on ainult 6.70 krooni ehk 1% soojuse hinnast. Kallineb ka puidul põhinev kütte. Küttepuu hind on viimase aastaga kallinenud 50%. Samapalju ka saepuru ja puiduhake.

Inimese jaoks teeb maksimise veel raskemaks see, et lisandub ka käibemaksu tõus. Senini oli käibemaks 5%, alates esimesest juulist käesoleval aastal on käibemaksu määr 18%, seega tõus on 13%, seda märkab elanikkond juba esimestel selle kütteperioodi arvetel.

Et asi väga selgelt arusaadav oleks veel väike arvutus:
 Endine hind megawatt tunnis 620.- + käibemaks 5% = 651.- krooni
 Uus hind 690.- + käibemaks 18% = 814.20 krooni
 Ühe korteri küttearve arvutatakse järgmiselt: maja soojatootjalt võetakse tarbitud sooja näit ja sellest lahutatakse eelmise kuu näit. Saadud kulutatud soojushulk korrutatakse kütte

hinnaga ja jagatakse maja kõigi korterite põrandapindade summa ning korrutatakse antud korteri põrandapinnaga. Seega korteriomanik maksab trepikodades ja keldris kulunud sooja eest proportsionaalselt oma korteri pinnale

Inimestel tuleb mõtlema hakata senisest rohkem sellele, kuidas soojust kokku hoida, oma kortereid ja kogu elamut soojustada. Selleks tuleks tellida kiiremas korras elamule energia- audit, millest selgub, millised tööd annavad kõige kiiremini soojuse kokkuhoiu ja igakuiste soojaarvete vähenemise. Energiauditi tellimiseks tuleb pöörduda Revekori poole.

Igapäevases olmes on võimalik sooja kokku hoida hoolega jälgides, et talvel oleks välisuks kinni ja keldri aknad terved. Kui kütteperioodil on kellelgi korteriaknad lahti, siis viitab see sellele, et soojasüsteem on tasakaalustamata ja tegelikult külmetav naaber maksab kinni soojusega priiskamise.

Suvel ettevõtetud katlamaja tarbijatele lähemale viimine ja soojatorustiku osaline asendamine eelisoleeritud torudega aitab kindlasti toodetud soojust kokku hoida, täpsemad tulemused saame pärast kütteperioodi lõppu. Lisame ka segitava tabeli hinnatõusust.

Võib arvata, et sellega ei ole veel hinnatõus lõppenud, alates 01.04.2008 on juba olemas uus hinnapakkumine, mis lisab gaasi 1000 m³ hinnale veel 220.- krooni + käibemaks.

Kahju tõesti, et olime sunnitud sellise halva uudisega rahva ette tulema.

I nge Hirmo

Vladimir Kondratjev

Vilja Kvetkovski

Rápina vallas kütte 1MWh hinnatõusu kujunemine
HINNATÕUS ALATES 01.01.2008

Maagaasi kütte

Hetkel kehtiv hind	Maagaas	Aktiis	Tootmis- kulud	Kokku tegelik hinnatõus	Uus hind alates 01.01.2008	Käibemaks 5% (endine)	Käibemaks 18% alates 01.07.2007
620	41 EEK 8,20%	20.61EEK 3,00%	6.70 EEK 1,00%	70 EEK 12,20%	690 EEK 11,20%	34.50 EEK	124.20 EEK

Puidukütte

Hetkel kehtiv hind	Puidukütte	Aktiis	Tootmis- kulud	Kokku tegelik hinnatõus	Uus hind alates 01.01.2008	Käibemaks 5% (endine)	Käibemaks 18% alates 01.07.2007
470	150 EEK 31,90%		18.46 EEK 3,90%	170 EEK 35,80%	640 EEK 36,10%	32 EEK	115.20 EEK

Piiriveere Liidri küsitlusanketide kogumine jätkub

Juunis alustati Piiriveere Liidri tegevuspiirkonna elanike arvamuse välja selgitamiseks küsitlusanketide jagamist. Küsitluse eesmärk on välja selgitada piirkonna suurimad probleemid.

Anketide kogumine jätkub ning juba koostatud kokkuvõtteid täiendatakse pidevalt.

Ankeete saab täita Rápina linna keskraamatukogus, Linte, Leevaku, Ruusa ja Võõpsu raamatukogus. Ankeet on kättesaadav ka MTÜ Piiriveere Liidri koduleheküljel www.piiriveere.ee ja Rápina Äriabikeskuses.

Sinu arvamus on oluline!

MTÜ Piiriveere Liider

KOOLITUSTEADE

Rápina Aianduskoolis toimuvad 2007. a alljärgnevad koolitused:

Jrk nr	Kursuse nimetus	Kursuse maht	Koolituse algus
1.	Ilupuude- ja põõsaste sügisene hooldus	8	19.okt kell 9.00
2.	Eesti keel võõrkeelena (muukeelsetele)	120	23.okt kell 15.00
3.	Väikeettevõtted ja nende loomine	60	24.okt kell 12.30
4.	Inglise keel (algajatele)	120	24.okt kell 15.00
5.	Inglise keel (edasijõudnutele)	120	24.okt kell 16.30
6.	Arvutiõpe (erinevad programmid ja võimalused)	30	24.okt kell 18.00
7.	Tarbeaia kujundamine	104	26.okt kell 10.00
8.	Taimeseade	80	26.okt.kell 10.30
9.	Klienditeenindus	90	29.okt kell 10.00
10.	Ruumide kujundamine taimmaterjalidega	60	30.okt kell 10.00
11.	Suhtlemiskompetentsuse arendamine (tööstress)	40	grupi täitumisel
12.	Haljasalade rajamine ja kujundamine	96	1.nov.kell 10.00
13.	Tööseadusandlus	8	7.nov kell 11.00
14.	Arvutiõpe (tekstitöötuse uuemad võimalused)	60	16.nov kell 14.00
15.	Viitspunumine (aianduslik)	40	16.nov kell 10.00
16.	Taimekaitse (taimekaitsetöötaja tunnistuse saamiseks)		
	NB! Osavõtutasu 50 EEK	16	20. – 21.nov kell 9.00
17.	Keskonna- ja regionaalplaneeringud	80	tulemas
18.	Okas- ja spaleerpuude hooldamine ja kujundamine	8	14.dets kell 10.00

Kõik kursused on TASUTA, v.a. taimekaitse, mille osalustasu on 50 krooni.
 Kursusi toetab Euroopa Liit ja RAK.
 Kuna kursuse kohtade arv on piiratud, siis on vajalik eelregistreerimine.

Registreerimine kursustele lõpetatakse kaks tööpäeva enne kursuse algust või kohtade täitumisel.
 Info kooli kodulehel www.ak.rapina.ee, tel 796 1397; 53 461 209 või
 e-post: eda.gross@ak.rapina.ee

INFOLEHT

Number 2 3. oktoober 2007

2006/2007. õppeaastal osales 11B klass „suitsupriide klasside“ projektis. Klassi eesmärgiks oli püsida suitsuvabana kogu projekti vältel. Kevadel loositi kõigi osalejate vahel auhindu ja ühe preemiast – 3000 krooni, sai endale praegune 12B klass. Pree-mia kulutatakse kultuurilistel ja/või tervist-edendavatel ees-märkidel.

* * *

30. augustil toimus RÜG õppenõukogu koosolek, kus olid arutlusele järgmised teemad:

- Protokollija valimine 2007/2008. õa
- Tööjuubelid, töölt lahkumine, kõrgkooli lõpetamine
- Räpina vallavalitsuse haridus- ja kultuuri-spetsialisti tutvustamine
- 2006/2007.õa lõpetamine
- 2007/2008. õ.-a. peamised ülesanded, üldtööplaani kinnitamine
- Pedagoogide esindaja valimine direktori ametikoha konkursi komisjoni
- Õppekava muudatuste heakskiitmine
- Parandusõppes osalevate õpilaste nimekirja kinnitamine
- Info

* * *

1. september – tarkusepäev.

2007/2008. õa algas õpilastele kell 10.00, kui kogu koolipere kogunes õppeaasta avaaktusele koolimaja ette. Õpilasi ja õpetajaid tervitasid direktor Rein Raadla, Räpina vallavanem Teet Helm ja volikogu esimees Tiit Kala. Pärast avaaktust toimusid klassijuhatajatunnid. Kell 12.00 toimuv alusel said direktorilt aabitsa 40 esimese klassi õpilast. 2007/2008. õppe-aastal õpib Räpina ÜG-s 605 õpilast (305 poissi ja 300 tüdrukut), õpilasi õpetab 58 pedagoogi ning klassikomplekte on 28. Kõrgkoolis jätkab õpinguid 49. lõpetajast 24 (48,98%) ning rakendus-kõrgharidust omandab 13 õpilast (26,53%), mis kokku moodustab 75,51% lõpetanute arvust.

* * *

Eesti Seksuaalkasvatuse Liidu poolt korraldatud konkursil „Armastuse terviseks“ olid äramärgitud tööd Kadri Yukovil, Kairit Hendriksonil, Maarja-Liis Metslal, Sandra Vahalal, Tatjana Krugloval ja Urmo Veberil. Õpilasi juhendas Külliki Arjokesse.

* * *

14. septembril toimus teist aastat järjest ülevabariigiline

tervisepäev „**Reipalt koolipinki**“, millest võtsid aktiivselt osa õpilased ja õpetajad. Sel aastal toimu oli eelmise aasta matkast tükk maad pikem (7 km) ja ka kontrollpunkte oli rohkem. Õpilased said tutvuda Räpina veetorniga, Jäätmejaamaga, Lauupeosaluga, Veepuhastus-jaamaga, RMK taimeaiaga, proovida kätt korvpalli vabaviseses, teha suusasprindiliigutusi, olles kolmekesi „suuskade“ peal, tundma mahasaetud puutüvede järgi puuliike, leidma metsast viie minuti jooksul erinevaid esemeid, liikuma puude vahele kinnitatud köitel ning finišis moodustama püramiidi. Retke lõpus pakuti õpilastele kosutavat hernesuppi. Hea tuju said antud päeval nii õpilased kui ka õpetajad, kes selle päikeselise päeva üheskoos värske õhu käes veetsid.

* * *

20. septembril viibisid 12AB klassi õpilased **ametipäeval maanteemuuseumis**. Hommikul sõideti Kanepi teemestri-keskusesse, kus õpilastele tutvustati teetöömasinaid ja räägiti teetöölise tööst, tutvuti valmiva Rõngu-Otepää maanteega. Varbuse Teemajas oli võimalik süüa lõunat ja kuulata ettekandeid tee-ehituse ja tuleviku õppimissuundade valdkonnas. TREV2 kinkis kõikidele osalejatele mälestuseks 1GB-se mälu pulga ja helkuri. Lõpuks külastati ka Maanteemuuseumi, kus õpilased said võimaluse katsetada 7 kilomeetrise tunnikirusega vastu posti sõitmist.

* * *

21. septembril toimus RÜG-i **rebaste ristimine**. 10. klassi õpilased pidid kooli tulema kummikutega ja kaasa võtma nuustikud. Päev algas hammaste pesemisega ehk hambapasta söömisega. Pärast seda maaliti rebaste põskedele ilusad „R“ tähed ja huuled värviti punaseks. Tunnid toimusid nagu tavaliselt, aga vahetundides tuli rebastel osavust proovida erinevatel võistlustel: riietist tuli moodustada pikk kett, kaasasolevate nuustikutega porilombist vett ämbrisse kanda või õuna üksteisele suust-suhu edasi anda. Lõunaks pakuti kilu vahukoorega ja joogiks kilu soolvett. Politseijaoskonnas ja päästeametis tuli anda vanne ning õhtu lõppes diskoga, kus autasustati ka võitjat, kelleks sai 10A klass.

* * *

26. septembril oli 9.-12. klasside õpilastel võimalik kohtuda **MTÜ YFU Eesti Rahvusvahelise õpilasvahetuse liikmetega**. Oma kogemusi vahetasid 4 õpilast, kellest 2 olid vahetusõpilased Saksamaal, 1 Argentiinas ja 1 Brasiilias. Meie kooli külastuse eesmärk oli, läbi kooli presentatsiooni, tutvustada õpilastele oma vahetusprogrammi, mis võimaldab õppida välismaal 2008/2009. õppe-aastal.

26. ja 28. septembril Põlvas toimunud Põlva maakonna koolinoorte meistrivõistlusel **jalgpallis** saavutasid gümnaasiumi noormehed 5. koha, põhikooli vanuseklassi tüdrukud saavutasid 4. koha ja sama vanuseklassi noormehed II koha. Võistkonnas mängisid Karl Junson, Henri Kõomägi, Gert Tarassov, Kaimar Kütt, Raiko Kokmann, Tanel Heering, Taso Tootsman, Marek Kristoving, Pavel Polenov ja Henri Mäesaar. Õpilasi juhendasid Jaanus Meitus ja Karin Junson.

* * *

28. septembril andis Riigikogu majanduskomisjoni esimees **Urmas Klaas** 10.-12. klassi õpilastele **kodanikuõpetuse tunni**. Eesmärk oli anda õpilastele vahetu ja objektiivne ülevaade Riigi-kogu tööst äratamaks õpilastes kui tulevastes otsustajates huvi riigi ning poliitika vastu. Üritust aitas korraldada 12B klassi õpilane Maarja Kuusik.

* * *

29. septembril oli õpilastel võimalik osaleda **Tartus Tähe perepäevad Täpe 2007** üritusel, kus oli võimalik tutvuda uuemate teaduse saavutustega ja ise ka oma kätt proovida. Sõidu Tartusse organiseeris Eve Sibul.

* * *

2007/2008. õa töötab koolis **32 ringi**: ainealaseid 8, üld-kultuurilisi 19, loodus ja keskkonnateemalisi 1, tehnika 1, noorte-ühingute allorganisatsioon 2 ja 1 tasuline ring (võistlustants).

* * *

Üritused oktoobrikuus:

- Krossijooks
- Õpetajate päev
- Leivanädal
- Hõimunädal
- Räpina ÜG õpetajate osalemine seminaril Petseris
- Rahvusvaheline ühisprojekt „Ühendame sillad“ Petseri 3. Keskkooliga
- Sügisjooks Räpina tänavatel
- Osalemine Eesti Õpilasmavalitsuse Liidu XIII üld-koosolekul Tallinnas
- Vene keele õpetajate õppereis Pihkvasse
- Matemaatika ainepäev algklassides
- Põlva mk koolide murdmaateatejooks

Räpina Ühisgümnaasiumi koostöö Petseri 3. Keskkooliga jätkub

11.oktoobril osalesid Räpina ÜG õpetajad Valentina Narruskberg, Marika Ääremaa, Helge Tootsman ja Külliki Arjokesse Petseri 3.Keskkoolis rahvusvahelisel haridusseminaril „Ühendame koolidevahelised sillad“. Ettekannetega esinesid haridusjuhid Pihkvasst, õppejõud Moskvast ning meie koolist tegi ettekande Valentina Narruskberg. Samal päeval kinnitati ka koostööprojekt 2007.-2010.aastaks.

Petseri 3. Keskkooli õpilasi ja õpetajaid ootame meie kooli

juba sellel nädalal, mil nad alustavad eesti keele õppimist õpetaja Helge Tootsmanni käe all. 14. detsembril hakkame koos uues spordisaalis jõudu katsuma.

Rahvusvahelise projekti koordinaator Räpinas

Marika Ääremaa

RÄPINA ÜG KAMINASAALIS

25.OKTOOBRIKELL 14.30

MUUSIKAÜRITUS

„Wir singen auf Deutsch“

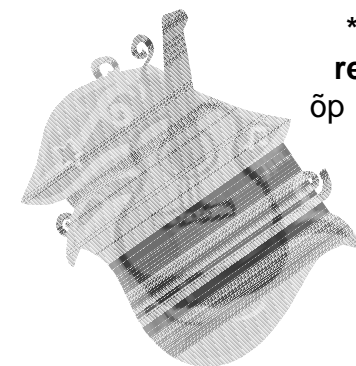
* **Ühislaulmisele tulevad** nii rahvalaulud kui ka kaasaegsed pophitid

***Meiega koos laulab ja kitarriil saadab**

Matthias Burghardt Tallinnast

*Puhkepausil **kohvilaud**

***Osalema ootame** lauluhuvilisi ja saksa keelt armastavaid õpilasi 8.-12.klassist

***Eelnevalt registreeruda** õp Irmen Nagelmaa juures

***Õpilaste arv piiratud**

PENSIONÄRID VABARIIGI VÕIMUKORIDORIDES

19. sügiskuu hommikul alustas bussitais Rápina pensionäre koos vallavanem Teet Helmiga sõitu Tallinna suunas, et oma silmaga kaeda ja kõrvaga kuulda, kelle käes on võim ja kuidas seda hoitakse.

Selle ideega tuli välja seltsi juhatus, vallavanem oli asjaga päri ning pealinnas oma mees Riigikogus ees ootamas. Nii see trobikond reisiühenduse naisi-mehi keskpäevaks Toompeale kohale jõudiski.

Urmas Klaasil oli väga hea meel ja soe tunne südames oma kodulinna inimesi pealinnas näha. Alustasime tutvumist Riigikogust, seejärel suundusime valitsuse peakorterisse Stenbocki majas ning viimasena Kadrioru - presidendid palee.

Toompeal võtsime istet valges saalis, kus giid Jaana Tali rääkis meile maja ajaloo. Toompeal on aegade algusest asunud võim. Juba 9. sajandil asus siin muistsete eestlaste linnus, mille 1219. aastal vallutasid taanlased. Seejärel oli võim Liivi ordu käes, millele järges rootslaste valitsemisaeg 1710. aasta Põhjasõjani. Edasi valitses Toompeal tsaari-Venemaa. Peeter I ehitas 1797. aastal Toompea lossi uuesti üles. 18. sajandi lõpus oli see kubermanguvalitsuse hoone. Pikast paekiviseinast on põhja- ja läänepool säilinud, kuid ringmüür hävinud. Müüri osas on 3 torni, millest tuntuim on Pikk Herman. Kelle lipp lehvib selles tornis, selle käes on võim riigis. 19. sajandi algul asus Toompeal poliitvangla, kus viibisid kinnipeetutena ka Konstatin Päts ja Friedebert Tuglas. 1917. aastal pandi vangla põlema. Vana müür lõhuti maha, sest muinsuskaitse ei suutnud seda alles hoida. Noored uljad mehed, arhitektid Herbert Johanson ja Eugen Haberland, projekteerisid hoone uuesti.

Kõik parlamendihooned maailmas on klassitsistlikus stiilis, meil aga ekspressionistlikus stiilis, mida iseloomustavad kontrastid (hele – tume) ning mustrite ja varjundite korduvus eri kombinatsioonides.

Riigikogu 1922. aastal ehitatud saali 85. aastapäeva tähistati hiljuti näitusega. Ajakirjanike rõdult vaadatuna tundus saal pidulik oma sinise-kollase kontrastis, samas ka range. Eriline vaatamisväärsus oli hele lagi, kus on mängitud peidetud valgustitest tuleva valgusega. Peidetud on ka ventilatsioon, lae servas asuvate kuuliderea taha. Laes on sakid, mis meenutavad saehambaid, et vaim oleks terav. Aknasakid meenutavad kalasoomuseid, et kõik siin vastuvõetud otsused oleks vettpidavad, sest siin küntakse seaduse põlde. 1995.-1996.a muudeti ära kogu eelnev nõukogude sümbolika.

Kell 13 saime külaliste rõdult jälgida ka Riigikogu infotundi. Istungit juhatas Ene Ergma, kohal oli 46 saadikut, puudus 55. Meile selgitati, et kõigi kohalolek on tähtis vaid hääletamisel. Vastjateks Paet, Padar ja Aaviksoo, küsimuseks Läänemere rajatav gaasitrass. Kogu tegevust sai rõdult jälgida kolme televiisori vahendusel. Mai Treial küsis rahandusminister Ivari Padarilt, millel põhineb tema optimism pensionäride ja puuetega inimeste elujärje parandamisel. Vastus polnud küll kuigi arusaadav kuid lootust anti. 2008. aasta inflatsiooniks ennustatakse 7,4-7,5%, pensionitõuse aga 22%, seega peaks meie olukord paranema 14% ulatuses. Küsimuse esitas ka Urmas Klaas.

Edasi võttis meie mees vastu oma majanduskomisjoni esimehe kabinetis, kus laua taga istub 11 inimeset. Urmas Klaas väljendas veelikord heameelt meie külaskäigu üle. Räägiti Riigikogu töökorraldusest - arutelud ja eeltöö tehakse komisjonides ja kabinetides, selleks istungisaalis aega ei raisata. Näiteks toimus eelmisel päeval suures saalis hääletus tudengipalga küsimuses, mis sai eitava vastuse, ka Urmas Klaas ei pidanud seda õigeks. Tudeng peaks läbima stuudiumi normaalaajaga ja stipendiumi saaks ta vastavalt õppeedukusele. Ka Taavi Rõivas väitis, et Reformierakonnale on praeguste pensionäride küsimus esmatähtis. Elatustase tõuseb pidevalt, noored panustavad II ja III sambasse, nelja aastaga tõuseb pension kahekordseks. Näiteks toodi tänane 3500 kroonine pension, mis on 1. aprillil 2008 3500.- x 1,22 = 4270.-. Noored mehed rahustasid inimesi, et juttu pensioniea tõstmisest ei maksa veel tõsiselt võtta. Peame aga ka sellest aru saama, et raha riigikassasse tuleb ainult meie oma inimeste igapäevase tööga. Naljatasid öeldi, et pole meil ju asumaid, kus orjad peremeestele raha sisse tooks.

Ja oligi aeg selle Riigikogu hoonega hüvasti jätta. Põikasime veel sisse Nevski katedraali, kus kõik säras ja hiilgas ning jälle koristati, nagu ka eelmisel aastal Kuremäe kloostris. Meie kirikutes küll selline puhtus ei valitse.

Lühike jalutuskäik ja olimegi kohal Rahukohtu 3, valitsuse residentsis Stenbocki maja ees. Patkuli vaateplatvormilt avanes kena vaade punastele linnakatustele.

Peaministri abi Gerli juhatas meid valitsuse pressiruumi, mida oleme televiisorist näinud. Pärast valitsuse istungit toimub pressikonverents, kus ajakirjanikele räägitakse teemadest. Peaminister on alati kohal, teda asendavad Padar ja Lukas. Laual on mikrofonid ja kaamerad. Maja sisehoovis toimuvad pidulikud vastuvõetud umbes 200-le külalisele. Siin on olnud missioonipoiste vastuvõetud, on esinenud Arsise kellade ansambel ja ansambel Noorkuu.

Jõudsime tutvumiskäiguga peaminister Andrus Ansipi kabinetis. Ja ennäe imet, peremees isiklikult ilmus meie ette, tervitasime teda tugeva aplausiga. Polnud see mees midagi nii eriline, nagu siit ääremailt paistab, vaid täiesti tavaline luust ja lihast inimene nagu mina sinuga. Kuid tarkust ja tasakaalukust on küll selles ametis väga vaja. Etteruttavalt olgu öeldud, et oma väga pingelisest päevast kulutas riigi teine mees meiega vestlusele terve tunni!

1787. aasta suvel nõustus 72000 rubla eest hoone ehituse kohtuasutuste tarvis ette võtma Rootsi aadlisuguvõsast pärit Hiiuama mõisnik krahv Stenbock. Venemaa majandusseis oli aga samaaegselt sõja tõttu Türgiga halvenenud ning ametiasutuste ehituseks ettenähtud raha eraldamine Peterburist lõpetati. Selle tagajärjel ei suutnud kubermanguvalitsus ehitusettevõtja ees võetud lepingulisi kohustusi enam täitma ja jäi tema ees võlgu. Poolleoleva maja oli valitsus sunnitud andma Stenbocki omandisse.

Peremees elas selles majas 1824. aastani. 1890. aastal tehti hoones remont ja sellest sai kohtumaja. Nõukogude ajal ongi siin asunud kohus, apteekide peavalitsus, kunstiklassid, ühiselamu. 1986. aastal lahkusid viimased kohtunikud. 1996-2000. aastal tehti neis ruumides uus remont ja siia asus valitsus, kes varem tegutses üüripinnal.

Peaministril on sekretär, kes on 24 tundi päevas valves, ja otsib peremehe kasvõi maailma otsast üles kui olukord seda nõuab. Ühes lossi saalis oli seintel Eesti riigivanemate portreed – Tõnisson, Rei, Uluots jt., nendest mitmete surmadaatumiks on 1941. aasta, kui 100 000 eestlast küüditati ja tapeti. Teist samapalju põgenes välismaale. Kui USA president käis Eestis visiidil, nägi ka tema neid portreesid ja ta on sel teemal sõna võtnud. Andesta oma vaenlastele, aga ära unusta nende nimesid.

Istusime ka ministrite ümarlaua taga, töövahendiks arvutid. Kui nõupidamisruumis ei jõuta mingis küsimuses üksmeelele, siis jätkub arutelu kabinetis. Kõige lühema valitsuse istungi pidas Tõnisson Lukas - 4 minutit, aga vahel kestab see ka 2 tundi. Peaministri haamrilõök tähistab arutelu teema lõppu. Meile haamrit demonstreerides lagunes see tööriist ära. Kui peaminister lahkub ametist, saab ta haamri koos vaskplaadiga kaasa. Peaministri ülesanne on 2008. aasta eelarve 96 miljardit krooni ära jagada nii, et kõik oleks rahul.

Eestis pensionilt tulumaksu ei võeta, võetakse suure eripensioni pealt. Soomes on küll pension maksustatud. Eestis töötab 660 000 inimest ja viimase nelja aastaga on juurde loodud 80 000 uut töökohta. Tööpuudus on Eestis madal, vaid 5%. Meie majandust ohustab üleküümenemine, vabu töötajaid tööturul ei ole, töötajad nõuavad suuremat palka, ettevõtte jääb kahjumisse ja tulemuks on pankrot. Tööviljakus peaks suurenema kiiremini kui palk. Majanduskasv Euroopas oli 2-2,5%, Soomes 3%, meil 2006. aastal 11,4%. 2008. aasta prognoositav on 7,4%. Praegu karmistatakse laenuitingimusi, käibemaks peaks laekuma eelarvesse ja selle arvelt saaks ehitada. Pensioni reservi on 500 miljonit. Heal ajal on õige säästa, et halval ajal seda kasutada. Praegu ostab riik saatkondadele hooneid, nii on raha reservis. Ehitatakse Tartu Ülikoolile keemiahoonet, sisseseadeks kulub 100 miljonit. Muretsetakse piirivalvele lisaeelarvest tuleva 270 miljoni krooni eest Itaaliast helikopter. Politseile on vaja eritehnikat ja siseminister teeriumile aiakastmistehnikat. Nagu on öelnud Luxemburgi peaminister – hea on olla peaminister halval ajal, sest raha lihtsalt pole, kuid Luxemburgile vist halbu aegu ei tulegi.

Istusime bussi ja meie tutvumisreis oli jõudnud kõige tähtsamale – presidendid lossini Kadriorus. See loss on ehitatud 1938. aastal arhitekt Alar Kotli projekti järgi, 1960. aastal valmis sama mehe poolt ka laululava. 2002. aastal muinsuskaitsealune hoone restaureeriti ja kaasajastati. Koridori seintel olev kollakas kunstmarmor on tegelikult Vasalemma paekivi. Peened praod seinale tekisid Lasnamäe kanali lõhkamise ajal. Ruumide kõrgus on kõikjal 4,6 meetrit.

Presidendid ametikorter paikneb hoone põhjatiivas, lõunatiivas asuvad kantselei ja muud ruumid. Majas on tööl 60 inimest ja nende tööpäev on piiramata tööajaga. Ka meie grupi väga sümpaatne giid, Katrin Jõgi, ei kiirustanud isegi õhtul kella 19 ajal

kuhugi, vaid jätkas meile maja tutvustamist. Lossi peauksel on valves kaks sõdurit ja sellest uksest tuleb sisse ainult president oma kõrgete külalistega. See on austusavaldus meie riigipeale. Külgest sisenevad majja töötajad ja ka meie. Loss asub August Wizenbergi tänavas ja selle kuulsat skulptori tähtteos Hämarik, asub lossi fuajees. Seintel oli veel teisigi kunstiteoseid, 10 aastat tagasi maalitud riigijuhtide portreed. Praegune president on neljas oma ametis. Kadrioru lossi juures asub presidendid roosiaed, kus toimuvad parimate õppurite vastuvõetud enne jaanipäeva. 20. augustil on siin lahtiste uste päev. Roosiaias asuvad ka Ferdi Sannamehe skulptuurid Eesti presidentidest. Hoone ees kasvab ligi 400aastane tamm. Lossis asub veel diplomaat Ernst Jaaksoni pronkskulptuur, selle mehe teened Eesti riigi ees on hindamatud, ta teenis kodumaad 79 aastat ja seda ka Ameerikas, sest vabadusel on kõrge hind.

Giidi saatel käisime läbi kõik Kadrioru lossi tähtsamad ruumid. Vanaaegne mööbel on praeguste Eesti meistrite tehtud ja näeb väga ilus välja. Suurasaadikute saalis annavad suurasaadikud vabariigi presidendile oma volikirjad, see on ääretult pidulik sündmus ja see on ka Eesti kõige pidulikuum ruum. Astusime sisse ka presidendid töökabinetis, mille peaaegu tervenisti Konstatin Pätsi ajast säilinud pehmet mööblit katab, nii nagu selle algsele sisustamisega, sinine samet. Sinine oli ja on ka Adamson-Ericu kavandi järgi kootud seinakate. Sinine on ju lootuse ja tarkuse värv. Kabineti seina ehib presidendid hea sõbra Jüri Arraku maal.

Käisime ka Eesti Vabariigi Riiginõukogu saalis, kus kohtunikud annavad ametivande, ka vabariigi valitsuse vahetus toimub selles ruumis ja see on riigikaitse nõukogu istungite koht. Nendeks toiminguteks tuuakse riigisekretäri poolt vapipitsat Stenbocki majast Kadriorus. See on erakordne sündmus ja vapipitsat on väga tähtis ese. Siin on saali keskel hinnalisim mööbel ja puuvillane seinakate on kootud algse (1938.a) proovikanga järgi Kreenholmi Manufaktuuris. Otsaseina ehib 2003. aastast Peeter Kruutma poolt taastatud vapivaip, mille keskel suur tammeokstest ümbritsetud vapp, äärtel 11 väikest vappi, need on maakondade omad. Giid pildistas selle vaiba ja ka presidendid lipu taustal meie gruppi!

Ja oligi see hommikul vihmane, kuid pärastlõunaks kaunis päev õhtusse jõudnud. Juba pimedas asusime koduteele, kuid veel oli vaja uudistada Kiili asulat ja sealset gümnaasiumi koos Kalevi spordihalliga, mis asuvad 14 km pealinnast väljaspool. Gümnaasiumi majandusjuhataja tutvustas meie maja. Koolis õpib 500 last ja valmis see kool 2005. aastal. Ruumid olid kenad, lapsesõbralikud ja rõõmsavärvilised. Eriti uhke ollakse 50 kohalise auditooriumi üle. Lähipäeval avatakse sama katuse all ka lasteaed. Veel on neil plaanis remondida rahvamaja, korradada park ja staadion. Selleks on vaja raha taotleda. Spordihalli kasutab päeval koolilapsed, õhtuti renditakse ruume välja. Suure saali saab jagada vaheseintega kolmeks. Saab mängida võrk- ja korvpalli, käsipalli ja teha aeroobikat. Kõiki neid asutusi majandab Kiili Varahalduse AS. Kiili on viimastel aastatel väga kiiresti arenenud asula. Meile aga pakuti Kiili gümnaasiumi söökla pidulikkude õhtusööki. Hommik jagati bussis vallavanema toodud pirukaid.

Meeleolu oli kõigil osavõtjatel rõõmsa vaatamata päris pingelisele päevale. Natuke häiris meie liiga suur huvilistegrupp, sest dokumentide kontroll, treppidest ja kitsastest uustest läbimine võttis väga palju aega. Me pole ju enam nii kobeda käiguga kui noored inimesed. Presidendilossis jagati me viikümneliikmeline seltskond lausa pooleks, teine ootas sel ajal bussis. Kuid giid ja ametimehed suhtusid meisse heatahtlikult ja kannatlikult. Paras oleks olnud 20-25 liikmeline grupp, kuid keegi aktiivsematest liikmetest ei tahtnud maha jääda, sest teist sellist võimalust annab oodata ja seda ei pruugi tulla. Kõik see lahke ja sõbralik vastuvõtt pealinnas oli kahtlemata Urmas Klaasi teene, meid oleks sinna nagu lausa oodatud. Selle eest talle kodulinna rahva tänusõnad, sest kes teab, millal jälle meie oma mees Riigikogus istub.

Veel tahame tänada Rápina vallavanem Teet Helmi, endist riigikogulast, kes võimaldas tasuta bussisõidu ja hoolitses pruu-kosti eest. Tänu ka Liinamäe talu bussijuhtidele. Nüüd on meil võimust ja valitsemisest ettekujutus olemas. Oleme rõõmsad ja ootame uut pensionitõusu nagu Riigikogus lubati, sest inflatsioon ei tohiks seda ära süüa. Toogu uue süguse algus teile ikka häid uudiseid ja peaasi head tervist!

Maie Vaino

üks reisiline

RÄPINA MUUSIKAKOOL 20

Räpina Muusikakooli 20. aastapäeva eel küsitlesin selle kooli direktorit Marika Klimberg-Hyötüyläist.

Kuidas sündis Räpina Muusikakool 1987. aastal?

Muusikakooli loomise eest seisis Teet Helm, Lembit Rohtmaa ja Oskar Tuvik, kes olid tookordse Direktorite Klubi liikmed ja muusikakooli rajamine oli selle klubi üks paljudest teostuseni jõudnud headest ideedest.

Kuidas sai sinust muusikakooli direktor? Kas oled kõik need 20 aastat juhtinud muusikakooli tööd?

Esimeseks direktoriks oli Sirje Subbe, kes oli äsja lõpetanud konservatooriumi. Mina alustasin solfedoõpetajana 1988.a.. Ruume jagati paar aastat Räpina Kaugõppekeskkooliga, kellega oli pidevalt probleeme telefoni, WC ja ruumide kasutamisega. Kapitälremont valmis 1991. aasta talveks. Remonditööd teostas Räpina Tuletõrjeühing ja Ergon Teet Helmi eestvõtmisel, töödejuhatajaks oli Urmas Vürst, projekti autoriks oli Juhan Kutti. Kõige suuremaks mureks oli hea akustikaga saali ehitamine, mis õnnestus suurepäraselt. 1991. aastal lahkus Sirje ametist, ning siis sai minust direktor. Seega – direktor olen veidi üle 16 aasta.

Mitmed erialad on võimalik õppida kooli avamisel ja kui palju õpilasi vastu võeti?

Kooli algaastatel oli võimalik õppida nelja eriala: klaver, akordion, trompet ning klarnet. Koolis on pidevalt olnud umbes 70 õpilase ringis, mis vähenes krooni tulekuga 41-le. Algaastal oli õpetajaid kaheksa: Karl Songi, Ave Astel, Sirje Subbe, Väino Konsap, Eda Muni, Piret Pintson, Mait Otsa, Olga Tregubko, kellest siiani töötab meie koolis Ave Astel.

Milliseid erialasid pakub Räpina Muusikakool täna ning mitu õpetajat tegeleb lastega?

Erialadest on klaver, akordion, kitarr, klarnet, saksofon, flööt, plokkflööt, trompet, tromboon, metsasarv, löökpillid, sakshornid. Muusikakoolis töötab 11 õpetajat ja 1 koristaja-majahoidja.

Mitu last on lõpetanud Räpina Muusikakooli? Kas ja kui paljudest on saanud muusikud?

Räpina Muusikakooli on tänaseks lõpetanud lisaks täiskasvanute rühmale 108 noort, neist 92 tüdrukut ja 16 poissi. Muusikuks saamine pole minu jaoks nii tähtis. Oluline on muusika kuulamise ja oma aja planeerimise oskuse omandamine. Väärtuseks on muusikaalaste teadmiste omandamine ja nende kasutamine elus, osalemine orkestrites, ansamblites, koorides jne. Ning lisaks on aastaid õpetatud lastele korrektset käitumist ning sõna „Tere“ on meie kooli lastele küll üliselge.

Kui rääkida Räpina Muusikakooli lõpetajatest, siis näiteks Merje

Konsap õpetab Põlva Muusikakoolis solfedo, Marit Ladev laulab kammerkooris ning Riina Tamm on muusikaõpetaja Räpina Ühisgümnaasiumis, Kristjan Hirmo töötab Sky Plus Raadios. Aga muusikaga tegelevaid vilistlasi on veel palju.

Mis sai täiskasvanute koolitusest (mitmendasse klassi tublimad jõudsid)?

Täiskasvanute õpperühmas käis 5 muusikahuvilist, kellest neljaastase algõppe lõpetasid 1996. aastal Anne Aruste, Karmen Nurme, Anneli Peebu, Piret Sermandi ja Helena Zopp. Üritajaid oli rohkem, kuid õpingud nõuavad tugevat tahtejõudu, mida paljudel lihtsalt pole. Ja ei ole ka kerge põhitöö ja pere kõrvalt veel pilli ja solfedo harjutada.

Mis on muusikakooli mured-rõõmud?

Kõige suurem ja ainuke mure on ruumipuudus, loodame saada ruumid Sillapää lossi II korrusele, et avada viiuli eriala ja et muusikakool saaks muutuda kunstide kooliks. Rõõm – ääretult tore kollektiiv, kellega koos on meeldiv olla nii tööl kui ka puhkehetkedel. Väga seltsiv ja ühteheidev seltskond. Oleme tänulikud lastevanematele, et nad toovad meie kooli omad lapsed. Aitäh usalduse eest! Loodame, et lapsevanemad ja lapsed on rahul meie kooli ja kauni ümbrusega.

Aga väga suur rõõm on näha meie endisi õpilasi 27. oktoobril kooli 20. sünnipäeval.

Mida on muusikakool andnud Räpinale? Kas muusikakooli vajalikkust on vaja tõestada?

Me oleme üks kultuurikeskus - meie õpetajad juhendavad mitmeid Räpina kultuurikollektiive. Väga hea meel on laulustuudio üle, kus pooled lapsed ei ole muusikakooli õpilased. See on väga tähtis, et ka teised lauluhuvilised lapsed saavad laulmisega tegelda. Muuseas: selle aasta sügisest laulavad laulustuudio noorem rühmas ka poisid. Mida rohkem lapsi tegeleb muusika, kunsti jt erialadega, seda vähem on lastel aega lolluste tegemiseks. Räpina Muusikakool on minu arvates üks Räpina valla orgaaniline osa ja valla osa ei pea end millegagi tõestama. Ta lihtsalt on olemas.

Milliste mõtete ja tunnetega meenutad 19 olnud aastat, kas aastatetagused unistused ja ideed on teoks saanud?

Väga heade tunnetega, väga palju toredaid hetki on olnud. Näiteks jõulupeod on olnud juba pikki aastaid supertoredad. Ühel jõuluetendusel etendus „Onu Remuse jutud“ mängisin kapsaleht suus ja vannid vedades kilpkonna... Järgmine päev küll mõtlesin, et kas pole liiga... Kes me küll pole jõulunäidendites olnud! Esimesel hetkel tuleb meelde jänes Jana Ojala, kellele kõrvad sai Ave lapse valgetest sukkpükstest tehtud. Kepphobuseid läks

tarvis „Viimse reliikvia“ lavastuseks - nii me kappasime uljalt läbi saali kogu kollektiiviga ning ka Karl Songi kappas koos meiega!. Platvormkingad läksid käiku etendusel „Tuhkatriinu“, kus Margit Lind pidi nendega äärepealt jalaluud murdma. Toredad olid etendused „Nukitsamees“, „Kevade“, „Kuri kuningatütar“. Vahvad on olnud ka viimaste aastate jõulupeod, kus oleme etendustele kaasa haaranud ka õpilasi. Nii sündisid „Tantsud muusikakooli tähtedega“, Playbackshow. Kõik etendused on tehtud oma stsenaariumite järgi ning proovid toimusid alati enne tunde, et õpilastele tehtav üllatus kaduma ei läheks.

Oleme korraldanud väga palju kontserte nii Räpinas kui ka mujal. Töö laste ja noortega on ikka vaheldusrikas ja huvitav, samas ka enne eksameid-arvestusi väga pingeline. Kindlasti mitmed arvavad, et mis teil viga! Ainult üks laps on erialatunnis (lisaks sellele on ka rühmatunnid, kus on koos kuni 12 õpilast) ning distsipliiniga mingisuguseid probleeme ei ole. Kuid erialatunnis ei saa õpetaja hetkekski oma tähelepanu õpilaste pealt ära juhtida! See ongi individuaaltunni omapära. Ja õpetaja peab kehvadel läbi oma õpilaste mängu enda pedagoogilisi võimeid kogu õpetajaskonna ees näitama ja ennast tõestama. See ei ole aga kaugelki nii kerge, kui võiks mõelda! Kokkuvõttes tahaks nende 19 muusikakoolis töötatud aasta kohta öelda, et need on olnud toredad ja viljakad.

Direktori ametit alustasin hirmudega käskkirjade ja teiste ametidokumentide täitmise ees ning vastutusega muusikakooli kapitalremondi lõpetamise ja vastuvõtmise osas. Väga võõras oli. Võõras oli ka vastutus, kuid sellega ma olen praeguseks juba kohanenud. Kuid siamaani sooviksin endale vahetevahel abilist, kes aitab mind paberitöödega. Juba palju aastaid olen taotlenud osalise koormusega sekretärikohta, kuid see on senini jäänud ainult unistuseks. Äkki tuleval aastal....

Unistuseks oli ja on keelpilli osakonna avamine ning kunstide kooli loomine.

Millisenä näed Räpina Muusikakooli 10-20 aasta pärast?

Oleme kõik mõisaprouad ja -härard, st. oleme saanud ruumid Sillapää lossis, kus meil on lift instrumentide turvaliseks transportimiseks ja liikumispuuetega laste koolis käimise võimaldamiseks. Meil on oma keelpilliansambel, sümfoniiorkester. Keldris on meil salvestusstuudio, kus lindistame oma plaate. Muusikakooli õpetajate ja õpilaste kontserdid toimuvad saalis, mille seintel ripuvad kunstikooli laste tööd. Toome kuulsust välismaalt.

Edu sulle, Marika, oma unistuste ja ideede teostamiseks!

Marge Tereping
toimetaja

Imekaunis õpetajate päev

6. oktoobri õhtupoolikul peeti Räpina rahvamajas õpetajate päeva. Lisaks Räpina linna ja valla pedagoogidele olid kohal ka kolleegid Viluste ja Mikitamäe koolist. Tulid hallipäised ja soliidised, keskealised ja nooremajalised, päris noorukesed õpetajad silma ei hakanudki.

Kenad koolilapsed ulatasid fuajees igale osavõtjale punase roosi ja see oli nii ilus.

Peo juhatas sisse ning esines kahe lauluga Räpina muusikamees ja literaat Aapo Ilves. Väga kenasti laulis nooruke Miina Rikka. Siis tulid peokõned vallavanem Teet Helmilt ja volikogu esimehelt Tiit Kalalt. Sõna võtsid veel Oskar Tuvik ja Maie Oper. Jagati tänukirju 35 - 45 aastase tubli pedagoogitöö eest.

Sellel oli ametlik osa lõppenud ja algas pidupäevakontsert. Eesriide avanedes oli eredalt valgustatud lava täis päris ehtsaid baleriine, neid oli seal suuremaid ja päris pisikesi. Nende tantsu ja uhkeid kostüüme sai laval näha veel ja veel. Kõik need tantsijad õpivad Ida Tantsukoolis Tartus. Vahepeal tutvustas oma kooli selle juhataja Tiit Lilleorg. Varem olime neist paljugi kuulnud, kuid viimasel ajal eriti mitte. Ei osanud arvatagi, et selles huvikoolis on nii andekad ja tublid õpilased, kes pärast koolitunde tegelevad balletiga, ja nii kõrgel tasemel. Üks selle kooli õpilane, Triinu Leppik, õppis pärast Ida Tantsukooli lõpetamist ühe aasta Tallinna Balletikoolis ja võeti seejärel vastu rahvusoperi Estonia balletitruppi. Õpilased osalevad konkurssidel ja kontsertidel ning on noppinud mitmeid auhindu. Ida Tantsukooli brošüürist leidsin ka Räpinast pärit kuulsat baleriini ja tantsuõpetaja Kati Ivaste-Barki nime. 2006. aastal lõpetas Ida Tantsukooli esimene lend. Kool on oma nime saanud Ida Urbeli, Vanemuise balletiema, järgi.

Laste esinemine oli vapustavalt ilus, ja see oli korraldajate poolt õpetajatele väga tore pidupäevaüllatus. Lõputantsus P. Tšaikovski Pähklipurejas, olid suured tüdrukud roosad roosid ja väikesed tüdrukud punased roosinupukesed. Oli imetusväärne, kuidas juba nii pisikesed preilid oma keha valitsevad ja mida teha oskavad.

Seda päeva annab kaua mäletada just tänu nendele kaunitele baleriinidele. Õpetajatele soovin kannatust ja rõõmsat meelt!

Maie Väino

Igale õpetajale kingiti punane roos.

Pidupäeva meeleolus.

Esinevad Ida Tantsukooli õpilased.

Vallavanem Teet Helm ning hariduse- ja kultuurispetsialist Eva Saar õpetajatega vestlemas.

Töõharjutajad

3. septembril alustas Rápina Vabahariduse ruumides III töõharjutajate grupp oma kolmekuulist koolitust. Töõharjutuse eesmärgiks on Rápina valla töötute ettevalmistamine töö käimiseks.

Töõharjutuste tegevused on:

- 1) Töõelu reeglite õpetamine ja töõharjumuse tekitamine. Töõaja sihipärane kasutamine.
- 2) Töõoskuste omandamine käelise töötegevuse kaudu.
- 3) Isiklikud töõharjumused kollektiivis.
- 4) Õppekülastused töõandjate juurde, töõkollektiividesse.
- 5) Enesega toimetulek, füüsiline rehabilitatsioon.
- 6) Elukeskkonna ja töõhõivevõimaluste tundmaõppimine, seadusandlus, töõotsimisoskused jne.

I etapis võetakse ühendust kliendiga, toimub vestlus sihtrühma liikmekandidaadiga. Vestluse tulemusena selgub tema eelnev töõkogemus, tema soov töõharjutuses osalemiseks ja tema valmisolek tööle asumiseks. Pärast vestlust pöõrdub klient töõturumarketi, et end seal registreerida individuaalsesse töõotsimiskavva ning saada informatsiooni töö- ja koolituse võimaluste kohta.

II etapis toimub tööle asumiseks vajalike oskuste arendamine:

1. Töõaja sihipärane kasutamine. Kellaajast kinnipidamise harjutamine. Püsivuse kasvatamine, ajataju arendamine, ajaplaneerimine.
2. Töõamine kollektiivis, koostöö valmiduse harjutamine, käitumisoskused grupis.
3. Töõandjate külastamine, valla territooriumil tegutsevate ettevõtete külastamine. Töõprotsessidega tutvumine.
4. Enesega toimetuleku oskuste arendamine, suhtlemine, enesekohustus (nõustaja Terje Paes).
5. Terve mõtlemine, terved eluviisid (dr. Tskonja).
6. Füüsiline tervise hoidmise oskuste arendamine (kepikõnd).
7. Ametiasutustes asjaajamise harjutamine.
8. Säätlik elukeskkonna majandamine.

III etapis:

1. Töõvestluseks ettevalmistamine, eneseesitlus ja CV koostamine töõandjale.
2. Töõandja ja töõkaaslastega suhtlemisoskuste arendamine (suhtlemisoskuste treening). Suhtlemisoskuste arendamine grupis.
3. Töõkoha kehtivate käitumisharjumustega tutvumine ja nendest kinnipidamine. Töõ kvaliteet, õigeaegne töö tegemine, kollektiivi sisekorra eeskirjadest, reeglitest ja ohutusnõuetest kinnipidamine.
4. Töõoskuste arendamine, praktilised käelised tegevused käsitöövallas.

I töõharjutajate rühm oli viieliikmeline, kellest töö on endale leidnud kaks. II rühm oli kuueliikmeline, kellest neli aktiivsemat taotlesid Rápina vallalt tasuta ruumi käsitöölise tegevuse jätkamiseks. III rühmas alustas tegevust 7 töötut, nendest üks on leidnud omale juba töö.

Vestluse käigus Annika, Viktoria ja Sirjega III rühmast selgus, et nad peavad kõige olulisemaks kodunt välja pääsemist ja inimestega suhtlemist. Annika on olnud töötut 4 aastat, Viktoria 2 aastat ja Sirje 15 aastat. Algul võimatuna näivad siidimaal, makramee, viltimine ja klaasvitraa on saanud lemmiktegevuseks ning maalitud keraamilised tassid-taldrikud-kujukused on väga toredad kingitused lähedastele. Riidelappidest õmmeldud pajalappide-kinnaste müügiga on võimalik teenida endale raha. Juba kuuajalise proovilepanekuga uute oskuste omandamisel on kõigil usk endasse tõusnud.

Töõharjutajaid juhendab Astrid Narusk, kes on 12 aastat olnud Töõturumarketi Rápina piirkonna konsultant.

Marge Tereping

toimetaja

Sirje ja Annika pajakindaid õmblemas.

VABANDAME!

Eelmises numbris unustasime ära märkida

Saulerman OÜ

panuse raskemuusika kontserdi METAL CANNONI toimumises.

Aitäh!
Metal Cannoni korraldajad

KIK KESKONNAINVESTEERINGUTE KESKUS

2007. a keskkonnaprogrammi "LOODUSKAITSE, PARGID JA ÜKSIK-OBJEKTID" alamprogrammi projektina nr.184 "Sillapää mõisapargi rekonstrueerimine ja hooldamine" sai toetus- raha kogusummas 50 5556 EEK: sellest KIK-i toetus 380686 EEK,

Rápina Vallavalitsuse toetus 20000 EEK (prügikaste ost A/S CLEANAWAY 12 tk) ja meie omafinantseering summas 104870 EEK.

Projekti teostamise aeg on ajavahemikus 01.07.2007-01.11.2007.a. Projekti eesmärk on 8,5 ha suuruse mõisapargi haljasalade, taimekollektsoonide, pargiteede, puhkenurkade korrashoid ja hooldamine.

Plaanis on uuendada Inglise pargiosas püsilillepeenar, rodoasias istutada uusi liike (sorte), Prantsuse pargiosal rosaariumi täiendamine roosiistikutega, kõnniteid katta graniitkillustikuga, teha sanitaar- ja hooldusloikust, paigaldada prügikaste ja teostada ka mulla- juurimistöid.

Töõde läbiviimisel on abiks AK mehhanisaator Aivo Pedosk, AK õpilased, praktikandid, Rápina Metskonna Koolituskeskus, eesotsas Sulev Mets oma praktikantidega ja Ursu talu peremees Peedu Kaare juurimis- ja mullatöõdega.

Roosiistikud ostime Põltsamaalt Joosti Aiandi OÜ-st, püsililled Hansaplant

Hulgi OÜ-st, ilupuud- ja põõsad, rood ja turbaaia taimed Plantex AS-ist ja Nurga Puukoolist. Kõige mahukam töö oli kõnniteede katmine graniitkillustikuga ~4000m² teid (KIK-i ja omafinant-

PROJEKT " Sillapää mõisapargi rekonstrueerimine ja hooldamine "

seeringuga kokku 330756 EEK). Kõnniteede katmine killustikuga, ilupuude sanitaar- ja hooldusloikus ning prügikaste paigaldamine on väga vajalikud pargi heakorra ja looduskaitse väärtuste parandamiseks ja säilitamiseks. Kuna pargis on ~ 60 linnuliiki ja 7 erinevat nahkhiire liiki (teadlase Lauri Lutsari andmed), peame renoveerimistöid tehes säilitama kooskõlas Loodus- ja Muinsuskaitseametitega teatud vanuses puud kogu pargi territooriumil.

Juba 2006.a. projektiga suutsime osa pargiteid katta killustikuga, tänu millele paranes tunduvalt nende olukord. Paigaldamine prügikaste, pargipinke (raudtorudega maa sees, puudist istmelauaga) ja täiendasime taimekollektsoone uute istikutega. Tänu sanitaar- ja hooldusloikusele paranes tunduvalt taimede tervislik olukord. Tehtud töõde eest tänusõnad Rápina Metskonna Koolituskeskusele! 2007.a. projekt on juba lõpujärgus ja sellel sügisel on meie mõisapark juba tunduvalt kaunim.

Suurimad tänud tegijatele, töõde teostajatele ja partneritele - kelle abiga suutsime 2007.a. projekti ellu viia!

2008.a. on plaanis korraldada Prantsuse pargiosa teed, kivi- müüri, trepid, pergolad, sõrestikud ja pargipingid. Loodame, et see meil ka õnnestub projektide toetusel.

Tulge kindlasti meie sügisvärvides parki jalutama ning kõike seda tehtud vaatama!

Projekti autoriteks on Rápina Aianduskool ja pargiaednik Helve Eesmaa.

Helve Eesmaa

pargiaednik

Aianduskoolil valmis uus praktikamaja

Need, kes käivad aeg-ajalt aianduskooli lillekollektsooni uudistamas, on kindlasti tähele pannud, et õppemajandi värava ees käis suvi läbi vilgas ehitustegevus. Vana mesilamaja oli oma aja ammu ära elanud ja see lammutati kevadel maha. Rápina ehitusfirma OÜ Arion mehed ehitasid vana maja vundamendile uue maja, mis avati 9.oktoobril. Punane puitkarkasshoone sobib igati kauni lilleaia taustale. Kuna oma mesilata aianduskoolil enam pole, hakatakse uut maja kasutama eelkõige aianduse valdkonna labori- ja praktikantide läbiviimiseks. Majas on kaks klassiruumi, ruumid õppemajandi rahvale ja õpilastele riiete vahetamiseks. Terrassile on kavas kujundada stiilne vabaõhuklass. Kuna meie peamajas suuri klassiruumi napib, on praktikamaja mõnus paik ka seminaride ja õpilaste ürituste korraldamiseks. Senised üritused on näidanud, et majas on hea aura mõttegevuse arendamiseks. Praktikamaja ehitus läks maksma 1,37 miljonit krooni ja see ehitati kooli eelarve vahendeist.

Aianduskoolil on sel aastal valmimas veel teinegi objekt – võimla renoveerimine. Võimla oli 2 aastat tagasi väga halvas seisukorras: amortiseerunud olid põrand, lagi, katus, elektrisüsteem ja seinadki. Valikut polnud - tuli hakata otsast peale. Täna on vanast mõisa karjalaudast võimlaks kohandatud hoone saanud täiesti uue näo nii seest kui väljast, kuigi välisfassaadi juures toimetavad veel ehitajad. Renoveerimine läks maksma küll 2 miljonit krooni, kuid tulemus on ka hinda väärt ja taastatud on aianduskooli jaoks oluline objekt.

Ka kaks olemas olevat ühiselamut on tänaseks täielikult

renoveeritud. Lõpetamisel on ühiselamute vahelise ala haljastamine. Kevadel on kavas laiendada ka siinset parklat, sest autode parkimine ühiselamute ümber on järjest suurem probleem. Ühiselamud on kooli jaoks siiski suur probleem, kuna nad on tublisti ülerahvastatud. Koolis on üle 800 õpilase ja kõigi jaoks ühiselamukohti ei jätku. Lähimal ajal on plaanis lõpuni ehitada Nooruse tänava poolelise ühiselamu, mille rahastamist loodame ERDF programmi II voo, nagu ka kasvahoone renoveerimist.

Heino Luiga, Rápina Aianduskooli direktor

Rápina Äriabikeskus

29.oktoober – 19. november 2007
kell 14 – 17

ARVUTI KASUTAMINE IGAPÄEVATÖÖS

Huvilistele, kes igapäevatöös puutuvad kokku arvutiga, soovivad oma töõd muuta tulemuslikumaks, on huvitatud oma aja otstarbekast kasutamisest. Eelduseks algteadmised arvutist.

- **MS Excel** põhioperatsioonid (tabelite loomine, kujundamine, viimistlemine. MS Excel enamkasutatavamad funktsioonid, põhilised aritmeetilised tehted, objektide sissetoomine, diagrammide loomine)
- **MS Word** põhioperatsioonid (teksti loomine, parandamine, kujundamine, viimistlemine. MS Word keerulisemad operatsioonid – tabelite loomine, piltide ja fotode kasutamine dokumentis, objektide sissetoomine, jne)

- MS Exceli ja MS Wordi omavaheline koostöö
- Failihaldus arvutis

Lektor: Jaan Koobas, KEA

Toimumise koht: Rápina Ühisgümnaasiumi arvutiklass (uue maja 2. korrusel, sissepääs Aia tn)

Toimumise täpsed kuupäevad:
29. oktoober, 31. oktoober, 5. november,
12. november, 14. november,
19. november (kokku 25 ak tundi)

Kursuse maksumus 500 krooni.
Koolitust toetab Rápina Vallavalitsus.

Eelregistreerimine ja lisainfo:
Rápina Äriabikeskus
tel 796 1399; 521 8202; signe@ariabi.ee

Reisimärkmeid Saamimaalt

Septembri teisel poolel sai teoks reis Saamimaale, millest oli ka minul võimalus osa võtta. Suurimad tänud Setomaa Arengu-programmile, Setomaa Valdade Liidule, kõigile kes korraldamisega seotud olid. Tänu ka Tiit Kalale, Räpina Vallavalitsusele, Mati Kirotarile ning reisikaaslastele.

Tegin mõningaid märkmeid, mida püüan reisirakjaks kokku panna. Alustuseks väike ülevaade Saamimaast.

Rahvastik

Saamid (enne laplased) on rahvas Euroopas, elades nelja riigi territooriumil: Soomes, Rootsis, Norras ja Vene Föderatsioonis - Murmanski oblastis.

Erinevate allikate andmetel on saame Norras kuni 40 000, Rootsis kuni 20 000, Soomes kuni 7000 ja Vene Föderatsioonis kuni 2000. Lääne pool ei oska keegi öelda, sest sealsed rahvaolendused rahvusi ei loenda. Saamid on olnud väikerahva staatuses.

Keel

Saami kultuuri väärtusteks on oma keele kasutamine ja hoidmine.

Saamid kõnelevad saami keeli. Hajali asustus ja suured vahemaad on põhjustanud erinevusi saami murdeerühmade vahel. Saami keel on läänemeresoome keelte lähim sugulaskeel.

1970. aastatel hakati saami keelt õpetama saami alade koolides ehk neis omavalitsustes, kus elab rohkem saame. Kõige suurema kõnelejate arvuga on põhjasaami murre.

Tänaseks on nii Soomes, Rootsis ja Norras vastuvõetud saami keele seadused, mis võimaldavad saami keelt kasutada koolides ja asjaajamisekeelena. Põhjasaami kirjakeele loomine andis tõuke ka Vene Föderatsioonis koolasaami kirjakeele taasloomisele.

Parlament

Nendes riikides töötavad ka saamiparlamentid. 1996. aastal võeti vastu uus seadus Saami parlamendi kohta ja viidi põhiseadusesse sisse.

Meil oli võimalus viibida saami parlamentides nii Soomes kui Norras.

Saami parlament valitakse neljaks aastaks. Parlament on esindusorganisatsioon. Parlamendil pole õigust sekkuda riigi seadustesse, funktsiooniks on olla nõuandev organ. Võimu neil ei ole. Iga nelja aasta tagant valitakse sinna 21 esindajat.

Sellele vaatamata, et saamid elavad neljas erinevas riigis, on nende ühtsustunne tugev. Saami rahvuspäeva peetakse 6. veebruaril, neil on oma lipp ja hümn.

1986. aastal kehtestatud saami rahvuslipu keskel olev rõngas sümboliseerib nõiakruumi, punane pool päikest, sinine kuud. Värvid – punane, roheline, kollane on pärit rahvarõivastelt.

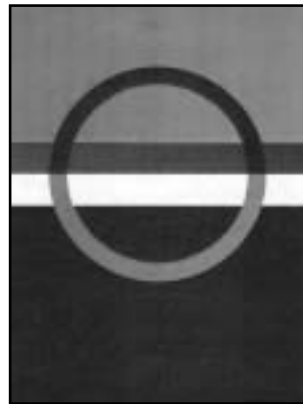
Loodus

See meeletult kaunis värviline loodus! Põhjamaa värvikam aeg on sügis, siis taandub rohelus põhjala loodusest, astuvad asemele kõik muud värvid. Sügisene Saamimaa on midagi sellist, mis jääb igavesti hinge. Enne kui maa kattub valge lumega, vallutab kõnnumaa aga ruska. Kõige kirevamad on põhjapoolse tundramaastiku värvid, kuid värviküllust jätkub ka lõunapoolsetele aladele.

Ruska algab põhjast ja liigub lõuna suunas. Ruska värvid on

Saami parlament.

Saami lipp.

Reisieltskond Soome-Norra piiril, Teno jõe kaldal.

seotud taimede valmistamisega talveperioodiks. Seal on kollast, oranykaspunast ja sinipunast. Ruska kuldab maa tundrates. Seda ei ole võimalik mingi meediaga jäädvustada, seda peab ise nägema.

Meedia

Oli võimalus tutvuda ka Saami meediaga. Käisime Norras ajalehetoimetuses ja Saami raadios. Saami raadio on üks osa Norra Riiklikust Televisiooni ja Raadiokomiteest. Saami Raadio osakonnad on ka Soomes ja Rootsis. Saami Raadio edastab saamikeelseid uudiseid ööpäevaringselt. On veel saamikeelseid kultuurisaated, meelelahutusprogrammid, dokumentaalsed programmid ja teledebatid. Soomes ilmub kuus korra põhjasaami keelne ajakiri, aga inarisaami keeles ilmub kolm korda aastas ajakiri, Norras ilmub ajaleht. Televisioonis on iganädalased lastesaated, dokumentaalsed programmid, saated kultuurist ja ka saami filmid. Kõik põhjamaad toetavad saamikeelseid trükiseid ja saateid nii raadios kui ka TV-s.

Astrid-Marina Narusk

järgneb...

Ekstreemspordiüritus Räpinas

29. septembril toimus Räpina Skatepargis meelelahutuslik võistluspäev „Räpina Skate Jam“, mille korraldajaks oli MTÜ Germinaator Team. Ühingu eestvedajateks on noored mehed Raigo Kaldma ja Aivar OhnoTartust ning Ivo Alver ja Ainar Härm Räpinast. Vestlesin nende noorte inimestega pärast edukalt läbiviidud võistluspäeva, mis oli teine samalaadne üritus Räpinas, esimene toimus eelmisel aastal Räpina ÜG võimlas (vihmase ilma tõttu).

Millise ekstreemspordialaga tegelete ise ja kui kaua olete seda harrastanud?

Raigo: „Tegelen aastast 2000, uisk (rulluisk - InLine) on põhiline.“

Ivo: „Rula (Skate), olen sellega tegelenud 2 aastat.“

Ainar: „Downhill (mägiratas), käin sõitmas Otepääl ja Küti-orus.“

Aivar: „Alustasin 10-aastaselt. Tegelesin uisu ja BMX-iga (trikiratas) enne vigastust, praeguseks hobiks on lumelaud.“

Urvides natuke noormeeste sõiduvahendeid, selgus, et kõige kallimad on trikirattad, hinnad on 2500-25000 krooni. Kõige odavam on algust teha rulaga (hinnad algavad u 900 kroonist), kuid rula kulub kõige kiiremini läbi. Ivol näiteks, on olnud 4 rula. Rula ja rattaid on võimalik ise komplekteerida vastavalt vajadusele ja rahakoti paksusele. Raha teenitakse üldjuhul ise, sest see annab Aivari sõnul hea enesetunde. Raskusastmelt on kõige tehnilisem rula, sellele järgnevad uisk ja trikiratas.

Trikkide õppimiseks on väga olulised kohapealsed eeskujud, keda Räpinas kahjuks napib. Seetõttu ongi Raigo oma eesmärgiks seadnud ekstreemspordialade tutvustamise ja sellega tegelemise võimaldamise. Ivo unistuseks on Trial (hüpperatas), Ainar tahaks kuhugi jõuda (mõnda Team'i).

Raigo sõnul läks üritus korda. Osavõtjaid oli 16: uisus 5, BMX-is 7 ja rulal 4, pealtvaatajaid käis läbi u150-300.

Võistluste tulemused:

BMX:	Uisk:	Rula:
1. PO	1. Sven	1. Hendrik
2. Taavi	2. Jaagup	2. Olari
3. Mikk	3. Raigo	3. Kaarel

Mida tahate öelda lõpetuseks?

Raigo: „Kohtume kindlasti uuel aastal Räpinas! Ootame rohkelt osavõttu ja elavat publikut! Ning soovitus lastevanematele - laske lapsel tegeleda selle alaga, millega ta tahab tegeleda. Aidake teda, sellega võidate oma lapse usalduse!“

Aivar: „Tehke rohkem trenni! Kasutage kaitsmeid!“

Ivo: „Hoidke Räpina Skatepark korras!“

Marge Tereping

toimetaja

Murelite lugu

Kümme aastat tagasi hakkas Lintes idanema mõte, et üks rahvatantsurühm võiks kokku tulla. Kitsukuses Seltsitares said alguses jalad soojaks 8 tantsijat. Oli tõeline õlg-õlakõrval tunne. Esimene esinemine leidis aset juba pärast aastavahetust Maanaiste Seltsi nääripeol. Rühm aga kasvas tasapisi, Seltsitares edasi harjutamine muutus võimalikuks. Nii leidis meid ajalugu järgmisel sügisel Raadama vanast koolimajast, kus jagasime tantsuruumi arvukate tuvidega. Harjutada saime vaid pimemiseni, sest elektrit seal polnud. Tõime kaasa küünlaid, muusikat sai sõiduauto kassetmaki pealt. Talve lähenedes lubati meid Räpina Ühisgümnaasiumi aulasse, kus käime seni ajani. Paaril suvel aga hirmutasime oma elukohast minema mutid, Anu suvekodu aias, sest parimagi närvikavaga "kaevur" ei pea naistekarja trampisele vastu.

Praegune 16-liikmeline rahvatantsurühm Murelid on osalenud kõigil maakonna suurtel rahvapildudel, samuti ka Lõuna-Eesti memme-taadi pidudel. Tänu esinemistele oleme saanud kodukandist kaugemalegi kiigata. Koos Pihlamarjadega astusime üles põhjanaabrite juures Turu linnas – reis oli väga meeldejääv. Vahva ja omapärane on olnud talvine Tuhamägede tantsupidu Kohtla-Nõmmel. Pikemad otsad jäävad enamasti sõitmata kodu ja töö tõttu.

Agal meil on Räpinaski tore. Ükski tantsuproov ei mõödu ilma südamest naermata. Sellegipoolest on aastate jooksul selgeks õpitud 60-70 tantsu. Lisaks kohustuslikule repertuaarile ka mitmeid omaloomingulisi, mis on loodud meie juhendaja Helge Tootsman'i poolt – tõeline oma ala meister. Helge õpetusel saavad selgeks ka keerukaimad sammud. Nii tundusid "Memme meenutused" ja "Pulmavalss" algul täiesti võimatuna, nüüd aga võib viimast lausa une pealt tantsida. Rühmaliikmete sünnipäevadel esitatakse Holladerii – meie tantsija, Anu Naela, mõttetöö vili, on vaimustanud ka külalisi.

Et aimu saada, millest jutt käib, on kõik tantsusõbrad oodatud 26.oktoobril kell 19.00 Räpina Rahvamaja, kus esitame oma lemmiktantse. Esinevad ka külalisrühmad.

Rahvatantsurühm Murelid

Hendrik - drop quarterist ja kickflip.

Mikk - quarterist air-tabletop.

Raigo - grab 360 flyboxist.

ÖNNITLEMINE VANEMAID

Tahaks olla sinu päike.
Ehk küll olen alles väike,
siiski tean, et suudan ma
sinu muret vähenda.

Aleksei Dogadov
10.09.2007

Gert Sinka
27.08.2007

Vadim Astrov
17.09.2007

Grete Krumm
16.09.2007

14. septembril sündisid esmakordselt
Rápina vallas kolmikud:
Nele, Kertu ja Lenna Reinson

Küll on kisa, küll on kära –
emme ole hästi visa!
Kasvagu te pisitütred tubliks,
tugevaks ja heaks,
et neist pisipiigadest
igaüks kord lugu peaks.

Kallid vanemad, Lagle ja Ruve,
soovime teile jõudu ja
jaksu tütarde kasvatamisel!

Rápina Rahvaleht

Rápina Kammerkoor

ootab oma ridadesse lauluhuvilisi
basse (madalaid meeshääli).
Helistada õhtuti telefonil 5164848.
Marika

KULTUURIKALENDER
OKTOOBER-NOVEMBER

T, 23.X	19.00	KINO – Metsikud lained. Rápina Rahvamajas Pilet 25.-
N, 25.X	15.00	Vabariikliku Noorte Laulu- ja Tantsupeo Põlvamaa juhendajate autasustamine. Rápina Muusikakoolis
R, 26.X	19.00	Rahvatantsuansambel "Murelid" – 10. Rápina Rahvamajas
R, 26.X	18.00	Rápina Muusikakool – 20. Muusikakooli õpilastele, Laulustuudiale. Rápina Muusikakoolis
L, 27.X	17.00	Rápina Muusikakool – 20. Oodatud on vilistlased, õpetajad, külalised. Rápina Muusikakoolis
T, 30.X	19.00	KINO. Rápina Rahvamajas Pilet 25.-
P, 4.XI	14.00	Eesti meeste II liiga korvpallis KK Rápina Kotkad – SK Newox (Tallinn) Rápina ÜG spordisaalis
T, 6.XI	19.00	KINO. Rápina Rahvamajas pilet 25.-
R, 9.XI	16.00	Leevaku HEJ avamise aastapäev. Leevaku HEJ-s
R, 9.XI	19.00	Ministearide pidu. Rápina Ühisgümnaasiumis
P, 11.XI	14.00	Eesti meeste II liiga korvpallis KK Rápina Kotkad – Kose SK (Harjumaa) Rápina ÜG spordisaalis
E, 12.XI	18.00	Isadepäeva kontsert. Rápina Ühisgümnaasiumis
E, 12.XI	19.00	"Börs ja Börsitar" Ugala teatri etendus. Rápina Rahvamajas Pilet 100.- ja 80.- (õpilased ja pensionärid)
T, 13.XI	19.00	KINO. Rápina Rahvamajas Pilet 25.-
N, 15.XI	19.00	Aianduskooli SÜGISBALL. Rápina Rahvamajas
T, 20.XI	19.00	KINO. Rápina Rahvamajas Pilet 25.-
T, 27.XI	19.00	KINO. Rápina Rahvamajas Pilet 25.-
R 30.XI	19.00	Aianduskooli disko. Rápina Rahvamajas
R, 30.XI	20.00	Advendiaega koos Erich Kriegeriga. Ruusa Kultuurimajas

AS RÁPINA HAIGLA UUED
TELEFONINUMBRID

Raviosakond	79 99 230
Registruatuur	79 99 244
Kirurgia	79 99 233
Labor	79 99 239
Neuroloog	79 99 231
Hambaravi	79 99 238
Majandusjuhataja	79 99 234
Raamatupidamine	79 99 241
Juhataja	79 99 237
Röntgen	79 99 232
Ülemõde	79 99 235
Köök	79 99 236
Perearst P. Jõgi	79 99 245
Perearst M. Kaup	79 99 246
Perearst I. Osik	79 99 247
Naistenõuandla	79 99 243
Optika	79 99 242

RÁPINA AUTOKOOL

SÕIDUAUTOJUHI B-kategooria
kursus algab 3.novembril 2007
Õppetöö kestab 6 nädalat

TEORIAÕPE:

- üks kord nädalas, laupäeviti
- algusega kell 9.00
- Rápinas, Hariduse 1 asuvas õpperuumis

SÕIDUÕPE:

- Rápina ja Põlva linnas
- Õpilase soovi korral Tartus, Võrus
- Õppesõiduauto VOLKSWAGEN GOLF

Teooria ja sõiduõpetaja Jüri Vaidla

Info ja kursustele registreerimine:
Tel 522 9778 Tel/faks 799 5166
jurivaidla@hotmail.ee

Olete oodatud
reedel, 26. oktoobril kell 19.00
Rápina Rahvamajas.

Toimub

ÕHTU TANTSUDEGA,
kus oma kümne aasta pikkust
tantsuteed meenutavad

MURELID.

Õhtujuht Piia Mäesaar

Peomeeleolu aitab ülal hoida ansambel

ANNA MINNA

Rápina Rahvamaja
tantsurühm MURELID

Tasuta

Müüa 1-toal korter Rápinas, Võhandu 49-19

- keskküte
- teine korrus
- vaiksed ja korralikud naabrid
- koridoris väike rõdu

Remont:

- laed, seinad, aknad renoveeritud
- uus boiler
- uued juhtmed kilbist ja uued stepslid, lülitid
- uus WC-pott
- uus kõõgimööbel
- uued torud
- seinad kaetud kvaliteetse saksa seinakattematerjaliga
- põrandal korralikult paigaldatud parkett ja liistud

UUS HIND 250 000.-
Lisainfo 555 64464

MIS JUHTUS?

Rápina septembrikuu politseikroonika

Kehaline väärkohtlemine:

17.09.2007 kella 17.00 paiku löi Nikolai (s 1958) Rápinas Rahu tänaval asuvas korteris mitmel korral 40-aastast naist vastu ahju, tekitades kannatanule füüsilist valu ja tervisekahjustusi.

Liiklusõnnetused:

01.09.2007 kella 11.15 ajal juhtus liiklusavarii Rápinas Vabaduse tänaval, kus sõiduauto Ford Sierra, mida juhtis alkoholihoobes 19-aastane noormees, sõitis tagant otsa eessõitvale sõiduautole VW Golf. Otsasõidu tagajärjel paiskus VW Golf otsa tee äärde pargitud kaubikule Ford Transit. Avarii põhjustanud auto toimetati tasulisse parklasse ja selle juht politseijaoskonda kainenema.

08.09.2007 kella 0.30 ajal juhtus liiklusavarii Rápina vallas Leevaku külas, kus sõiduauto Ford Sierra, mida juhtis alkoholihoobes Kristjan (s 1985), sõitis juhi ebaõigelt valitud sõidukiiruse tõttu teelt välja vastu sillapiirdeid. Inimesed avariiis vigad ei saanud. Auto juht toimetati kainenema, sõiduk tasulisse parklasse hoiule.

15.09.2007 kella 03.25 ajal juhtus liiklusõnnetus Rápina linnas Võõpsu mnt-I asuva ööklubi juures, kus sõiduauto BMW sõitis üle alkoholihoobes jalakäija Kristjani (s 1987) jalalaba. Liiklusõnnetuse põhjustanud sõiduk lahkus sündmuskohalt. Kannatanule osutati Põlva haiglas esmaabi ja lubati ta seejärel kodusele ravile.

Vargused:

08.09.2007 kella 4.00 paiku läks Rápina linnas Võõpsu mnt-I asuva ööklubi eest kaduma käekott, milles olid dokumendid, mobiiltelefon NOKIA, prillid ja sularaha.

13.09.2007 kella 07.00 paiku läks Rápina vallas Linte külas maja eest kaduma lukustamata naiste jalgratas.

Omavoliline sissetung:

Ajavahemikul 18.-21.09.2007 on läbi akna sisse tungitud Rápina vallas Leevaku külas asuvasse talle. Talus on tarbitud alkoholi ning seal lahkudes kaasa võetud kaks pudelit brändit. Politsei on sissetungija isiku kindlaks teinud.

Tänu teatajale tabati juhtimisõiguseta juht

13.09.2007 kella 20.40 ajal teatas kodanik, et Rápina vallas Leevaku külas rallib ringi Ford Escort, mille roolis on alaealised. Politsei kontrollis nimetatud sõidukit, autot juhtis juhtimisõiguseta 14-aastane tüdruk. Tüdrukule vormistati väärteoprotokoll.

Muu:

24.09.2007 kella 20.20 ajal teatati, et Rápina vallas Rápina- Lüübni mnt-I on kraavis sõiduauto Mitsubishi, mis on põlema süttinud. Kohale kutsuti tuletõrjujad, kes auto kustutasid. Politsei toimetab sündmuskohalt kainenema Mareki (s 1978) ja Peetri (s 1985).

Ave Lillemäe

Juhtivspetsialist
Avalike suhete büroo
Lõuna Politseiprefektuur
Tel. 730 8692
GSM 50 35 228
ave.lillemae@louna.pol.ee

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

Valge päeva on varjanud
mure kivine sein,
tõde valus on uskuda –
raske kaotuse lein.

Villem Joronen
31.10.1955- 31.08.2007

Osvald Rämson
12.11.1928- 08.09.2007

Ilse Rosa
30.11.1921- 23.09.2007

Herta Hammer
10.10.1920- 22.09.2007

Aime Siimer
21.06.1932- 16.09.2007

Rápina Rahvaleht

Väljaandja: Rápina Vallavalitsus Rápina, Kooli 1
tel.7961580, e-mail: vald@rapina.polvamaa.ee

Toimetaja: Marge Tereping, tel. 5354 4144

Kujundus: Repro Express

Trükk: Paar OÜ Tartu, Ilmatsalu 3g,
tel. 716 8151, faks 716 8150
e-mail: info@paar.ee

Rápina Rahvaleht

ootab kaastöid ja artikleid iga kuu 10. kuupäevaks
adressil: rahvaleht@rapina.polvamaa.ee
või Rápina Vallavalitsus, Kooli 1, Rápina 64504